

DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2022-43-65>

УДК 338.48: 460

ПЕРСПЕКТИВИ ПРИСУТНОСТІ ІСПАНІЇ НА ТУРИСТИЧНОМУ РИНКУ УКРАЇНИ

PERSPECTIVES OF SPAIN APPEARS AT TOURISM MARKET OF UKRAINE

Юдіна Олена Іванівна

доктор економічних наук, доцент,
Університет митної справи та фінансів
ORCID: <https://orcid.org/0000-0003-3699-5321>

Богородицька Ганна Євгенівна

кандидат економічних наук, доцент,
Університет митної справи та фінансів
ORCID: <https://orcid.org/0000-0003-3653-3370>

Маленок Аліса Сергіївна

магістр,
Університет митної справи та фінансів
ORCID: <https://orcid.org/0000-0003-1265-2228>

Yudina Olena, Bogorodytska Ganna, Malenok Alisa
University of Customs and Finance

Стаття присвячена аналізу міста Королівства Іспанії на туристичному ринку України. Аналіз побудовано на аналізі статистичних даних. На основі даних побудовані висновки, щодо використання досвіду Іспанії вже самою Україною. Велика кількість туроператорів реалізують тури до Іспанії. В основному це культурно-пізнавальні тури, так як країна має достатньо вишукану старовинну архітектуру минулих століть. Туризм в Іспанії розвивається як система, яка приділяє всю увагу для ознайомлення з культурою країни, її духовними та релігійними цінностями, звичаями тощо. І має від цього великий дохід від туризму. Туристичний ресурсний потенціал – це сполучення історико-культурних та природних об'єктів, соціально-економічних та технологічних вимог для організації туристичного застосування певної території. Туристичний потенціал містить туристичні ресурси, як загальнодоступну частину туристської пропозиції. Оцінка туристичних ресурсів поділяється на види: суспільна, природна, подієва, технологічна, які мають власну побудову.

Ключові слова: туристичний потенціал, туристичні ресурси, туристичні потоки, туристичні поїздки.

The article is devoted to the analysis of the city of the Kingdom of Spain on the tourist market of Ukraine. The analysis is based on the analysis of statistical data. Based on the data, conclusions are drawn regarding the use of Spain's experience by Ukraine itself. A large number of tour operators offer tours to Spain. These are mainly cultural and educational tours, as the country has quite exquisite ancient architecture of past centuries. Tourism in Spain is developing as a system that pays full attention to getting to know the country's culture, its spiritual and religious values, customs, etc. And it has a lot of income from tourism. Tourist resource potential is a combination of historical, cultural and natural objects, socio-economic and technological requirements for the organization of tourist use of a certain territory. Tourist potential includes tourist resources as a publicly available part of the tourist offer. The evaluation of tourist resources is divided into types: social, natural, event, technological, which have their own structure. In almost every region of Spain there are historical and cultural monuments, some of the monuments were built before our era, modern art museums that focus on the paintings of Spanish artists, archeological museums where you can find many exhibits from different eras, as well as Spanish colonies. In 2021, the number of tourists from different countries who stayed in ecological hotels was recorded. Tourists from France 649 thousand people, Germany 206.5 thousand people, Great Britain 550.7 thousand people, Italy 460 thousand people, Ukraine 120 thousand people. Spain occupies a leading position in terms of tourist flows, because it has a large set of socio-economic and historical conditions that are necessary for international tourism. One of the largest influxes of tourists will be precisely in the island parts, the south and south-eastern regions of the country. The central part of Spain is characterized by an average level of provision of recreational and tourist resources. The country is a member of many international organizations: UN, NATO, EU.

Keywords: tourist potential, tourist resources, tourist flows, tourist trips.

Постановка проблеми. Туристично-рекреаційний потенціал містить в собі туристичні ресурси, як загальнодоступну частину туристської пропозиції. Туризм також стимулює розвиток туристично-рекреаційної сфери різних галузей, сюди входить: транспорт, торгівля, виробництво, будь-яка вироблена сувенірна продукція, сфера туристичних послуг, ресторанне господарство, тощо. Туристично-ресурсний потенціал сполучає між собою історико-культурні та природні об'єкти, сприяє збереженню традицій країн та народів, а ще допомагає розвитку їхньої промисловості, відновлення та захист культурно-історичних пам'яток.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Присутність Іспанії на туристичному ринку України розглядало багато вітчизняних вчених. П. О. Подлепіна [1] розглядала головні заходи з організації туризму на прикладі Іспанії. Комлик Н. О., Зігунова І. С. [2] встановлює вплив існуючих туристичних ресурсів Іспанії на її місце на світовому туристичному ринку.

Виділення невирішених раніше частин загальної проблеми. Не зважаючи на широко розглянуту проблему, недостатньо розглянуті конкурентні переваги Іспанії, що робить країну привабливою для туристів України.

Формулювання цілей статті (постановка завдання). Головною метою статті є проведення оцінки туристично-рекреаційного потенціалу в Іспанії, огляд сучасного стану туристичної галузі Королівства Іспанії, реалізація і впровадження нового туристичного продукту для туристів з України.

Виклад основного матеріалу дослідження. Туризм відіграє важливу роль у розвитку країн і є масовим соціально-економічним явищем. У багатьох країн туризм є одним із важливих елементів, за рахунок яких населення забезпечене працевлаштуванням та

валютним заробітком. Завдяки цьому, можна спостерігати зростання туристичного потоку в країнах до розширення економічних, політичних, наукових і культурних зв'язків [3].

Іспанія є членом багатьох міжнародних організацій: ООН, НАТО, та ЄС. Туризм є однією з важливих складових економіки. Країна входить до світової п'ятірки інших країн за показниками кількості прибулих туристів та отриманого доходу від туристичної діяльності. Кожен рік, Іспанія показує значне зростання іноземних туристів. З 2018 року можна спостерігати збільшення туристичного потоку серед України завдяки розширенню економічних, політичних, наукових та культурних зв'язків між двома країнами. У 2018 році українці відвідали Іспанію близько 4,01 млн осіб. У 2019 році подорожуючих становило 3.01 млн туристів.

У 2020 по 2021 рік кількість подорожуючих зменшилась через пандемію COVID-19. Українських туристів налічувало 1,94 млн та 2,8 млн подорожуючих, які наведені на рисунку 1.

Подорожуючі з України обирають Іспанію, як відомий туристичний центр, оскільки він має наявний комфорт готелів, чудовий сервіс, гостинність та турботу. Під час подорожі, туристи зазвичай обирають таку мету поїздок: особисті потреби, діловий туризм, відпочинок та розваги, відвідування друзів та родичів, паломництво та лікування. Кількість поїздок за напрямками можна детально розглянути у вигляді таблиці 1.

Проаналізувавши статистичні дані можна сказати, що у 2019 році порівняно з 2018 роком збільшилась кількість подорожуючих до Іспанії з України за всіма напрямками. У 2020 та 2021 році можна спостерігати зростання відвідування друзів та родичів, а ще паломництво та лікування.

Головний фактор, що сприяє туристів відвідувати Іспанію це досить добре розви-

Таблиця 1

Кількість поїздок до Іспанії туристами з України за напрямками

Мета поїздок	2018 рік	2019 рік	2020 рік	2021 рік
Особисті потреби	-	602 790	081 558	350 047
Діловий туризм	375 201	502 120	205 050	184 758
Відпочинок та розваги	1555 334	2239 990	1 573 055	1 689 667
Відвідування друзів та родичів	-	-	075 629	154 778
Паломництво та лікування	-	-	158 073	293 112
Всього	1930 535	3344 900	2093 365	2672 362

Джерело: складено автором за даними [4]

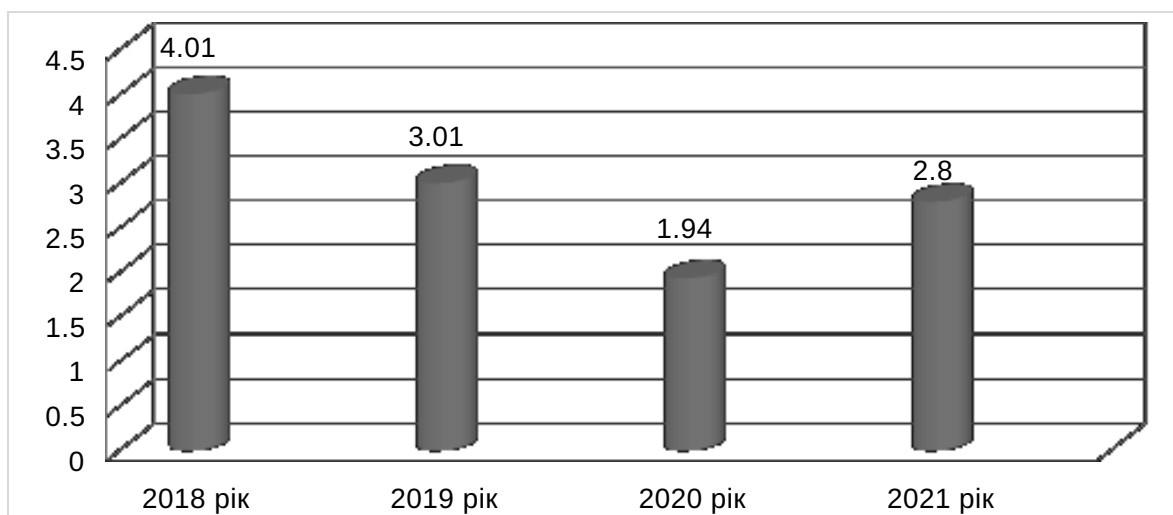

Рис. 1. Туристичний потік з України в Іспанію за 2018–2021 роки

Джерело: складено автором за даними [4]

нута транспортна інфраструктура. В країні є близько 152 аеропорти. Серед них є великі аеропорти в Мадриді, Барселоні, Лас-Пальмасі (на о. Гран-Канарії), Малазі, Севільї та на о. Тенеріфе [4].

Іспанія також має морські порти: Картехена, Барселона, Більбао, Санта-Крус-де-Тенеріфе, Таррагона і Валенсія. Добре розвинутий автомобільний та швидкісний залізничний транспорт, що сприяє збільшенню кількості туристів до Іспанії.

Іспанський туризм приваблює подорожуючих з України своїм курортним відпочинком, це приносить країні найбільший дохід серед інших видів туризму. Найпопулярнішими курортними містами є Каталонія, Барселона, Коста-де-Валенсія, Мадрид, та Бале-

арські острови (Майорка, Менорка, Ібіс), Канарські острови. Найбільший дохід у 2020–2021 році від туризму отримали саме ці міста. Отримання доходу від туризму наведено у таблиці 2.

Найпопулярнішим містом відвідане туристами з України є саме Валенсія, яка отримала за 2020 рік 46,2 млн дол., а у 2021 році 56,9 млн дол., Мадрид отримав 36,2 млн дол., за 2020 рік, та 40,8 млн дол., за 2021 рік. Канарські острови як можна побачити отримали 35,5 та 34,9 млн дол., Каталонія отримала дохід від туризму 33,2 млн дол., та 37,5 млн дол., і Галісія отримала дохід від туризму за 2020 рік 30,3 млн, та 34,8 млн дол. за 2021 рік. Коста-дель-соль отримала 10,45 та за 2020 рік, за 2021 рік, регіон отримав 12,65 млн. дол. від

Таблиця 2

Отримання доходу від туризму, млн \$ за 2020–2021 рік

№	Місто	2020 рік	2021 рік
1	Мадрид	36,2	40,8
2	Валенсія	46,2	56,9
3	Каталонія	33,2	37,5
4	Коста-дель-соль	10,45	12,65
5	Галісія	30,3	34,8
6	Арагон	34,4	37,5
7	Андалусія	33,1	36,4
8	Астурія	32,7	33,6
9	Канарські острови	35,5	34,9
10	Кантабрія	10,3	11,8

Джерело: складено автором за даними [5]

туризму. Арагон отримав 34,4 млн дол., за 2020 рік, та 37,5 млн дол., за 2021 рік, Андалусія 33,1 млн дол., та 36,4 млн дол., Астурія 32,7 млн дол., за 2020 рік, та 33,6 млн дол., за 2021 рік. Саме менше доходу від туризму отримав регіон Кантабрія 10,3 млн дол., за 2020 рік та 11,8 млн дол. За 2021 рік [5].

Проаналізувавши в'їзний туристичний потік за 2021 рік, можна сказати наступне, більшість туристів відвідали Іспанію з Португалії (41,4%), Франції (13,44%), Італії (21,08%), Німеччини (6,10%), та України (3,20%). Загальний обсяг у структурі іноземного туризму становить 85,2%. Візити іноземних туристів в Іспанію за 2021 рік можна розглянути детально на рис. 3.

Загальний обсяг виїзного туризму в Іспанії становить 74,28%. Країни, які відвідали іспанці в 2021 році це Португалія (27,72%), Лісабон (26,90%), Франція (10,15%), США (8,25%), Україна (1,26%). Більшість туристів з Іспанії подорожують саме до сусідніх країн, це говорить про те, що між Іспанією та їхніми сусідами досить добре розвинені міжнародні економічні зв'язки, дипломатичні відносини а також досить добре розвинене зручне транспортне сполучення [6].

Поїздки за 2021 рік іспанських туристів до зарубіжних країн можна детально розглянути на рис. 2.

Отже, туризм сприяє підтримання миру та порозуміння між країнами. Іспанія займає друге місце в рейтингу світових туристичних держав за розмірами отримання доходу від туризму та третє за кількістю відвідувань. Не дивлячись на економічні складнощі, країна отримує великі доходи від туризму у державний бюджет

країни, та забезпечує працевлаштуванням та валютним заробітком населення.

Висновки. Іспанія входить до світової п'ятірки інших країн за кількістю прибулих туристів та отримання доходу від туризму. Королівство Іспанія займає друге місце в рейтингу всесвітніх туристичних держав за кількістю отримання прибутку від туризму, та третє за кількістю відвідувань туристами країну. Не зважаючи на економічні складнощі, країна отримує великі доходи від туризму у державний бюджет та здатна забезпечити населення працевлаштуванням та валютним заробітком. Туризм є однією з важливих складових економіки. З року в рік, країна демонструє збільшення іноземних туристів. У 2018 році можна спостерігати значне збільшення туристів з України завдяки розширенню політичних, економічних, зв'язків між Іспанією та Україною. Так як Іспанія багата на різноманітні культурні об'єкти, та має досить багато національних музеїв, художніх галерей, архітектурно-культурних пам'яток різноманітної епохи. Вони в свою чергу несуть велику цінність для сьогоденного та майбутнього покоління. Такі об'єкти завжди підлягають особливому захисту та контролю, який спрямований на збереження. Так як Іспанія відрізняється від України своєю історичною культурною спадщиною, для українських туристів з було розроблено тур «Незвичайна Іспанія», в якому підібрано багато цікавих культурних об'єктів. Програма розробленого туру передбачає познайомити українських туристів з незвичайними архітектурними пам'ятками країни різної епохи, а також національними музеями, художніми галереями, виставками та багато іншого.

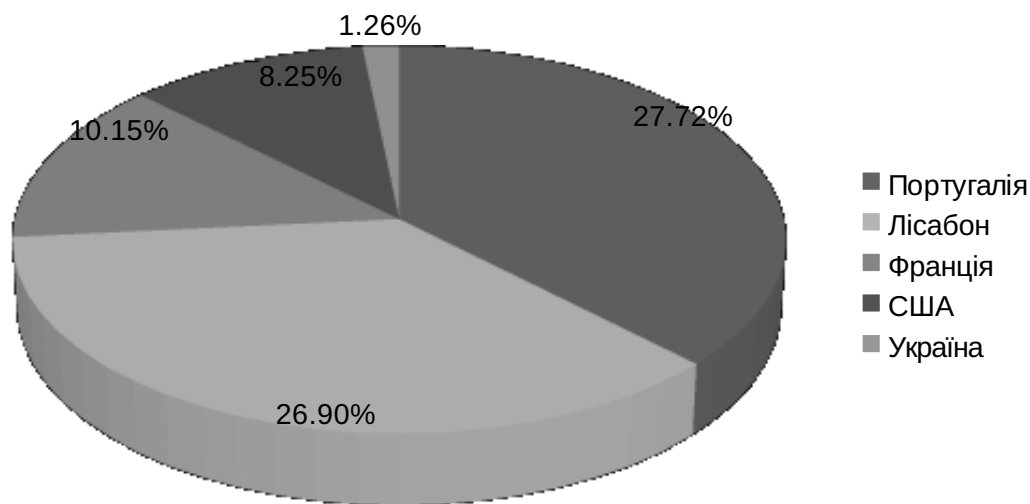

Рис. 2. Поїздки іспанських туристів до зарубіжних країн за 2021 рік

Джерело: складено автором на основі [6]

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Подлепіна П. О. Закордонний досвід організації туризму на сучасному етапі (на прикладі Іспанії). Вісник Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна. 2013. № 1086. С. 169–174.
2. Комлик Н. О., Зігунова І. С. Туристичні ресурси Іспанії та їх вплив на розвиток туризму в країні. URL: <https://repository.sspu.sumy.ua/bitstream>.
3. Полякова А. Н. Культурно-пізнавальний туризм в Іспанії. Київ : «Палітра», 2019. 200 с.
4. Мельник М. П., Шевченко М. З., Бордун О. Ю. Інноваційний розвиток туризму. Європа : навч. посіб. Київ : Центр учбової літератури, 2019. 114 с.
5. Міжнародний туризм: еволюція і тенденції розвитку : навч. посібник / за ред. д.е.н., проф. В. І. Смолій. Київ : ЦУЛ, 2019. 536 с.
6. Оцінка туристично-рекреаційного регіону Іспанії : навч. посібник / за ред. д.е.н., проф. В. І. Смолій. Київ : ЦУЛ, 2019. 536 с.

REFERENCES:

1. Podlegina P. O. (2013) Zakordonyi dosvid organizaczii turizmu na suchasnomu etapi (na prikladi Ispanii) [The foreign experience of tourism organization at modern period]. *Vesnik Kharkovskogo nacionalnogo universiteta imeni Karazina V. N.*, vol. 1086, pp. 169–174.
2. Komlik N. O. Zigunova I. S. Turistychni resursi Ispanii ta ikh vpliv na rozvitok turizmu v krains [The touristic resource of Spain and their influence on tourism development at the countries]. Available at: <https://repository.sspu.sumy.ua/bitstream>
3. Poliakova A. N. (2019) Kulturno-piznavalnyi turizm v Ispanii [Cultural and educational tourism in Spain]. Kyiv: Politra.
4. Melnik M.P., Shevchenko M.Z., Bordun O.Ua. (2019) Innovacziynyi rozvitok turizmy. Evropa: navch. posib. [Innovative development of tourism. Europe: study guide]. Kyiv: Czentr uchbovoi literatury.
5. Smolij V. I. (2019) Mizhnarodnyi turizm: evolucia i tendenczii rozvitku: navch. posib. [International tourism: evolution and development trends: study guide]. Kyiv: CzUL.
6. Smolij V. I. (2019) Oczinka turistichno-rekreacziinogo regionu Ispanii: navch. posib. [Evaluation of the tourism and recreation region of Spain: study guide]. Kyiv: CzUL.